

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. An perfectibilitas & actus entitativus, sit primò
essentialis conceptus materiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

primò, materia est materia, quia ei effectum suum formalem potest tribuere forma, sicut enim in forma præsupponitur esse, ad quod sequitur, ut possit illud communicari materiæ, ita & in præsentia præsupponitur esse materiæ.

NON SATISFACIT Tertiò. Quia ista formalitas, est respectiva, quomodo ergo erit entis absoluti, qualis est materia primò essentialis conceptus, ignorantique, quid sit materia ac forma, æquè ignotum erit istud activum tribuere esse formale, & passivum illud tribui esse.

EXPLICAT Secundò Arriaga disp. 2. Sect. 3. Subsect. 2. Quando duo, ita secum uniuntur, ut unum se habeat quasi antecedenter ad aliud, aliud verò ei superveniat, tunc id, quod antecedit, dicitur recipere & subjici. Quod verò supervenit, dicitur recipi & complere.

IMPUGNARI solet hæc explicatio. Natura antecedit suam subsistentiam, forma item & materia antecedunt unionem, & tamen neque natura, neque hæc partes sunt materia.

RESPONDETUR. Posset natura & partes dictas esse materiam non nisi proportionatam, eò quod in multis deficiant à materia, de qua hic: & sicut per oppositos, non repugnat dicere animam, suorum actuum subjectum, potentiam, &c. ita nec repugnabit partes compositi, dici materiam unionis. *Ceterum hæc Explicatio*

NON SATISFACIT 1. ex Oviedo, quia nullum signum, est prioritatis naturæ & antecedentiæ, quæ conveniat materiæ respectu animæ rationalis, cum materia non se habeat per modum causæ, ad illam, quando autem aliqui, ad complebitatem recurrunt, quod illud, quod prius est, compleatur, hoc compleat, jam potius completivum, deberet esse primo essentialis conceptus formæ, & esse complebile, deberet esse primo essentialis conceptus Materiæ.

NON SATISFACIT 2. Prius est, esse constitutum & differens, partis A, à parte B, quam sit ista antecedentia? Ergo ista antecedentia non est ratio primò essentialis constituens illam in tali esse. Antecedens probatur. Tum quia esse absolutum, prius est esse relativo, priusque est esse, potentia. Tum quia si primò essentialis conceptus materiæ, esset antecedentia, tunc duarum distinctarum formalitatum, idem esset primò essentialis conceptus, quod est absurdum, quomodo enim, jam duæ essent illæ formalitates, si eundem primò essentialis conceptum haberent. Sequela autem probatur. Formalitas antecedentis, est una formalitas, ratio item materiæ est alia formalitas, & tamen esset idem primò essentialis conceptus, istarum formalitatum, scilicet antecedentia, imò jam sequeretur, quod ubicunque esset antecedentia, illic esset ratio materiæ, atque ita, quia primus pulsus, est antecedens secundi, tunc primus pulsus, erit materia secundi. Quod si dicas, non nisi talem antecedentiam esse constitutivam mate-

riæ, hæc ipsa erit explicanda, illaque potius erit primò constitutiva materiæ, si erit legitima.

NON SATISFACIT 3. Quia creatio est forma creati, non est tamen posterior creato, sed prior, etiam in omni concreto. forma est prior, & tamen respectu illius, forma est forma, & non tantum materia. Ergo dicta antecedentia, non est primò constitutiva materiæ.

RESPONDET Arriaga, rem creatam non esse propriè subjectum receptionis, respectu creationis, sed est subjectum adhesionis, qui scilicet significat creationem, ita esse unitam, ut quo, res creata movetur illuc & actio moveatur, & ubi ubicatur res creata, ibi ubicatur & creatio.

CONTRA est. Quia possibilis est forma, quæ exigit non nisi ita uniri materiæ, sicut unitur creatio rei creatæ, & tamen res creata non habet rationem antecedentis ad creationem, consequenter nec materia respectu talis formæ, habebit rationem antecedentis, adeoque tunc materia non esset materia. Deinde huiusmodi subjecti receptionis deberet dari primò essentialis conceptus, & hic potius erit definitivus materiæ.

ADDE posset. Quod per Arriagam disp. 5. n. 37. malè deducatur ex eo, quantitatem esse subjectum accidentium, quia illa præcedit. Primus item gradus, præcedit secundum, nec est materia illius, nec illum recipit. Ergo antecedentia sola non rectè explicat materiam primam.

Punctum Difficultatis 2.

*An perfectibilitas & actus entitativus sit
primò essentialis conceptus
materiæ.*

EXPLICAT Tertiò Oviedo Contr. 7. Physicar. p. 3. §. 3. Ideo partem A. esse materiam, quia perficitur à parte B; partem verò B. ideò esse formam, quia perficit partem A. *Hæc Explicatio*

SUPPONIT 1. Materiam intrinsecè, secundum scilicet entitatem, non perfici per formam, neque è converso, quia utraque habet distinctam suam entitatem ab alia, cum omni perfectione pertinente ad sui constitutionem.

SUPPONIT 2. Formam non ordinari primario ad perfectionem materiæ, alias forma esset accidens, quidquid enim est, propter aliud, supponendo illud aliud ante se, habet rationem accidentis.

SUPPONIT 3. Quædam prædicata, composito convenire ratione materiæ, alia ratione formæ, ratione formæ dicitur homo rationalis, ratione

tione materiæ, dicitur corporeus. *His suppositis*

Ita rem explanat. Inter extrema, quorum neutrum ordinatur ad perfectionem, intrinsicam alterius, qualia sunt materia & forma, illud extremum, quod ratione alterius, à se distincti, habet nobiliora prædicata, & perfectiones proprietas, quasi passivè communicat, dici perfectibile ab altero, & per hanc rationem, constitui Materiam in ratione materiæ, illud verò, quod ratione sui, habet in composito nobiliora prædicata, & ea quasi activè communicat alteri extremo, dicitur illud perficere, & per hanc rationem Forma constituitur in ratione formæ. Sic v.g. in composito humano, esse præsentis, durantis, existentis, sunt prædicata, quæ ratione utriusque partis, materiæ scilicet & formæ, conveniunt composito, esse autem materiale compositum, convenit nonnisi ratione materiæ, sed discutivum, cognoscitivum, volitivum, &c. nonnisi à forma pendet, quæ prædicata sunt nobiliora, præ prædicatis ex materia oriundis. *Breviter* ergo, perfectibilitas erit primò essentialis conceptus materiæ & perfectivitas formæ.

IMPUGNARI posset Primò hæc Explicatio. Prædicatum ingenerabilitatis, incorruptibilitatis, sustentativi, &c. sunt prædicata nobiliora, præ prædicato generabilitatis, corruptibilitatis, sustentabilitatis, & tamen prius convenit materiæ, postèrius formæ substantiali materiali. Ergo ex nobilitate prædicatorum, non debet argui ratio formæ.

RESPONDERI posset. Non ex nobilitate utriusque prædicatorum argui rationem formæ, sed ex nobilitate communicatorum prædicatorum, prædicta autem prædicata non communicant materia formæ.

IMPUGNARI posset eadem explicatio. Si idem esset accipere nobiliora prædicata, quod esse materiam. Ergo ex duabus formis substantialibus, posset fieri unum per se, posset enim, una alteri communicare nobiliora prædicata.

RESPONDERI posset. Non posse communicare, quia & ad unum per se, & ad communicationem prædicatorum, requiritur ordo ad invicem, qui non datur inter duas formas substantiales. *Ceterum hæc Explicatio*

NON SATISFACIT Primò. Non implicat contradictionem, dari materiam perfectiorem formæ, communicativamque horum prædicatorum composito, & tamen per se ordinatam, ad constituendum aliquod compositum. Ergo per rationem perfectibilis, sive passivè nobiliora prædicata communicantis, non constituitur materia.

RESPONDETUR I. Hoc ipso illa materia non esset intra latitudinem materiæ, si esset perfectior forma.

CONTRA est. Quia non repugnat intra latitudinem materiæ manendo, superare formam substantialem. Consensus Doctorum in Oppositum procedit, de præsentibus, perfectionibus Materiæ, formis substantialibus, quem ipsum consensum, quia non repugnat falli, idè ex hoc capite non repugnabit perfectior materia.

RESPONDETUR 2. Illam materiam, hoc ipso quia foret materia, fore actuabilem potentiam, adeoque & perfectibilem, omne enim actuabile est perfectibile.

CONTRA est: Non implicat contradictionem esse aliquid actuabile substantialiter, quamvis ab imperfectiori.

NON SATISFACIT Secundò. Quia posse perfici, est prædicatum postèrius, supponensque esse materiæ, constitutum differentialiter. Urgeantur dicta contra Hurtadum.

NON SATISFACIT Tertiò. Quia id, per quod pars A, debet esse materia, debet esse tale, quod sit intrinsicum, & constitutum materiæ. Sed perfectibilitas, non est quid intrinsicum constitutum materiæ. Major probatur. Quod facit, ut homo sit potius in esse hominis, & non leonis debet esse intrinsicum homini, & sic de reliquis. Ergo idem, & in præsentem dicendum. Quod ipsum in hoc fundatur, quia hoc quod est constitutum alicuius, debet esse genus ultimum & differentia infima, hæc autem sunt intrinseca, sed esse perfectibile non est quid intrinsicum materiæ, ut fateatur ipse Oviedo, supposito primo: resolviturque in hoc principium, quia nullo extrinseco & distincto à se realiter, potest aliud intrinsicè constitui, & certè omni primo essentiali constitutivo, acquirit res perfectionem intrinsecam, & tamen materia quando habet prædicata perfectiora communicata à forma, non acquirit per hoc perfectionem intrinsecam, ut ipse fateatur Oviedo.

EXPLICAT Quartò P. Stanislaus Markovskij, quòd primò essentialis conceptus materiæ absolute spectatæ, sit ratio actus entitativi, relative autem spectatæ, sit ratio actus entitativi, per modum potentiæ passivè constituentis compositum, hæc explicatio materiæ in esse absoluto spectatæ.

NON SATISFACIT I. Quia conceptus primus materiæ, absolute spectatæ, debet esse illius differentialis, nec competens reliquis, quæ non sunt materia, de tali enim, hic inquiritur, conceptusque primus, est conceptus definitivus, definitiva autem important differentialis materiæ, tem entitativus, non est differentialis materiæ, est enim ratio actus entitativi, ratio generica, certè enim etiam forma, Deus item est actus entitativus, sed non quomodocunque, sed cum differentia v.g. asseitatis, & de omnibus his potest prædicari, quòd sit actus entitativus. Ergo hæc ratio debet esse generica. *Hoc ipsum sic alii*

ter proponitur. Sumamus in materia rationem actus entitativi, sumamus & in forma, formetur postea ratio actus entitativi irrestricta intentionaliter: quero, illa ratio ita præcisa, vel differt à materia, vel non differt, si non differt. Ergo apparet rationem actus entitativi, esse rationem genericam utpotè diversis entium speciebus convenientem; si differt, ostende quo? sequeturque formam non aliud esse, quam materiam talem, sicut homo, non aliud est, quam animal tale, sicut enim per rationale in homine restringitur animal, ita in forma restringitur ratio actus entitativi.

NON SATISFACIT 2. Ratio actus entitativi, vel cum aliqua restrictione, convenit materiæ, vel sine ulla: si cum restrictione, quæ illa est, & illa potius erit, primò essentialis conceptus; si sine addito, vel habetur exigentia, & radix, vi cuius materia exigit, ut non nisi sine addito & irrestrictè competat ei ratio actus entitativi, vel non habetur; si non habetur, immeritò hoc imponitur materiæ; si habetur, Ergo præter rationem actus entitativi, debet aliquid primò essentialis assignari, ratione cuius competat materiæ ratio illa, nam datur in Deo, in Angelo, in forma, ratio actus entitativi, & tamen in his ratio actus entitativi, non exigit sola & irrestricta esse. Ergo debet dari alia radix istius irrestrictionis. Ergo ratio actus entitativi, non est ultimum resolutorium, quare hoc sit materia, illaq; radix, erit potius primò essentialis conceptus; radix enim prior est natura, suo exigitò.

NON SATISFACIT 3. Tum quia dantur aliquæ negationes in materia, ut negatio actus informantis, negatio perficientis materiam &c. quæ negationes, debent necessariò in aliquo positivo fundari, ut supponit Philosophia. Sed si ratio actus entitativi esset, primò essentialis, hæc negationes non haberent, in quo fundarentur, si enim ratio actus entitativi, non fundet has negationes in forma, cur fundabit in materia. Tum quia non datur à parte rei animal irrestrictum, nec ullum individuum genericum. Ergo nec dabitur ratio actus entitativi irrestricta. Tum quia, Nego quòd ratio actus entitativi, exprimat essentialiam materiæ, & licet communicet composito Materiæ, rationem Actus entitativi, sed communicat non tanquam rationem propriam & differentialem, sed tanquam pluribus communem.

Punctum Difficultatis 3.

An determinabilitas sit primò essentialis conceptus materiæ.

MEminit hujus explicationis Arriaga citatus, quam Pater Adrianus Pikarski ita explanavit.

SUPPONEBAT 1. Materiam esse de se indifferentem ad constituendum hoc, vel illud, in specie compositum, consequenter materiam, vi materiæ, solum esse natam determinare compositum, quoad individuationem. Formam autem, non solum natam esse determinare, quoad individuationem, sed etiam, quoad speciem, & ita materia hominis, & materia bovis, solo numero differunt, Forma autem bovis & hominis, & individualiter, & specie differunt, nec est indifferens v.g. forma bovis ut constituat compositum bovis.

SUPPONEBAT 2. Determinabilitatem aliam esse Metaphysicam, & aliam Physicam. Determinatio Metaphysica est, per quam essentia, & quod quid rei determinatur, ad hoc in specie esse, cum unaquæq; res, seipsa habeat rationem differendi, ab omni alio ente sibi dissimili in specie. Alia autem est Determinabilitas Physica, determinari enim physice, est transire ab esse privato formæ, ad habere; formam, à non esse completi, actuali, formati, ad esse completi, actuali, formati.

SUPPONEBAT 3. Materiam omnem possibilem, esse determinatam Metaphysice, nullam tamen esse determinatam physice, sed esse determinabilem physice, hancq; determinabilitatem physicam, esse primò essentialem conceptum materiæ adstruebat.

IMPUGNARI solet primò ex Arriaga. Possibilis est materia quæ sit determinata ad unam non nisi v. g. formam. Ergo determinabilitas, non est primò essentialis conceptus materiæ.

RESPONDERI posset ex dictis, non esse possibilem materiam physice seipsa determinatam, ad unam formam, certè enim materia seipsa non erit sibi forma, actus, determinatio.

IMPUGNARI solet secundo ex Oviedo. Potest Deus creare formam substantialem indifferentem, ut uniatur pluribus materiis specie distinctis, & constituat composita specie distincta, & tamen illa forma non erit materia. Ergo de ratione materiæ, non est esse indifferentem & determinabilem, ad constituendum hoc in specie compositum.

RESPONDERI posset. Necdum tunc adhuc fore formam indifferentem physice, hoc est actuabilem ab alio actu, informabilem ab alia forma &c. Et sicut v. g. gratia supernaturalis, qualitas est indifferens, ut gratum faciat, vel Angelum, vel hominem, non est tamen indifferens, ut gratum faciat, nam gratia, non per aliam gratiam, est gratia, & Sanctitas, non per aliam sanctitatem est sancta, ita & in præsentì. Unde posset hic condistingui duplex determinabilitas: quædam, ad unum, hæc habetur in tali forma, & alia determinabilitas ad actuari, hæc non haberetur in illa forma.

IMPUGN.